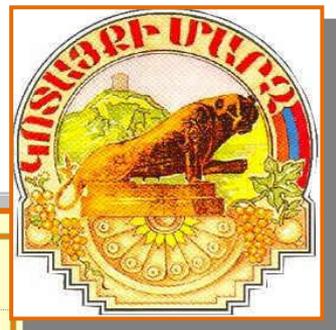

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԻ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՄԱՐԶԻ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՍՈՑԻԱԼ-
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

Մարզկենտրոն - Հրազդան
Համայնքներ - 42
Բնակչությունը - 251900
քաղաքաբնակներ - 137200
գյուղաբնակներ - 114700

Հրազդան 2017

**ՀՀ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ
ՄԱՍԻՆ**

Բովանդակություն

<i>Ներածություն</i> -----	2
<i>Կուրսքի մարզի փնտեսական և ժողովրդագրական նկարագիրը</i> -----	2
<i>Արդյունաբերություն, սպասարկման ոլորտ և գրոսաշրջություն, ներդրումային ծրագրեր</i>	2
<i>Ցինանսական բնագավառ</i> -----	4
<i>Տեղական ինքնակառավարման մարմինների և հանրապետական գործադիր մարմինների փարածքային ծառայությունների գործունեության համակարգում</i> -----	5
<i>Կրթություն</i> -----	8
<i>Մշակույթ և սպորտ</i> -----	9
<i>Սոցիալական ապահովություն</i> -----	11
<i>Առողջապահություն</i> -----	12
<i>Երեխաների իրավունքների պաշտպանություն</i> -----	13
<i>Հողաշինություն և հողօգտագործում</i> -----	14
<i>Գյուղատնտեսություն և բնապահպանություն</i> -----	15
<i>Քաղաքաշինություն</i> -----	18
<i>Տեղեկատվություն և հասարակայնության հեղ Կապեր</i> -----	21
<i>Ներքին աուդիտ</i> -----	22
<i>Փաստաթղթաշրջանառություն, քաղաքացիների ընդունելություն</i> -----	22
<i>Կադրային աշխատանք և իրավաբանական հսկողություն</i> -----	23

(6.0%), այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների (25.8%), հիմնային մետաղների (2.8%) արտադրության ճյուղերում: Հանքագործական արդյունաբերության ոլորտում հաշվետու ժամանակահատվածում գրանցվել է նվազում. արտադրության ծավալները նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել են 369 մլն. դրամի չափով (նվազում՝ 16.6%) կամ արտադրվել է 1.8 մլրդ. դրամի արտադրանք:

Արդյունաբերական արտադրանքի իրացման ծավալները հաշվետու ժամանակահատվածում ավելացել են 33.6 %-ով կամ իրացվել է 113.8 մլրդ. դրամի արտադրանք՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 85.2 մլրդ. դրամի դիմաց:

2017թ. 9 ամսվա ընթացքում արտադրանքի իրացումը ներքին շուկայում կազմել է 86.0 մլրդ. դրամ, իսկ արտաքին շուկայում՝ 27.8 մլրդ. դրամ, այդ թվում՝ ԱՊՀ երկրներ արտահանվել է 15.8, այլ երկրներ՝ 12.0 մլրդ. դրամի արտադրանք: Հաշվետու ժամանակահատվածում արտադրանքի արտահանման ծավալները նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել են 55.8 %-ով:

ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Մանրածախ առևտրի շրջանառության ծավալը հաշվետու ժամանակահատվածում կազմել է 45.2 մլրդ. դրամ, որը նախորդ տարվա համեմատ պակաս է 1.4 մլրդ. դրամով կամ 3.0%-ով:

Բնակչությանը մատուցած ծառայությունների գումարը կազմել է 77.5 մլրդ. դրամ, որը նույնն է, ինչ նախորդ տարվա ցուցանիշը:

ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ

Զբոսաշրջությունը կարևոր տեղ է զբաղեցնում Կոտայքի մարզի տնտեսության մեջ: Մարզի զբոսաշրջության հիմնական կենտրոններն են՝ Ծաղկաձորի, Աղավնաձորի, Մարմարիկի, Հանքավանի, Աղվերանի, Արզնիի հանգստյան գոտիները, Գառնի, Գեղարդ, Բջնի պատմամշակութային վայրերը: Մարզում գործում են ավելի քան 75 հյուրանոցային և հանգստի կազմակերպման համալիրներ, զբոսաշրջության համար առկա են անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ: Ընդ որում տարեցտարի ընդլայնվում և նորացվում է հյուրանոցային և հանգստի կազմակերպման համալիրների ցանցը:

2017թ. 9 ամսվա ընթացքում մարզ այցելած զբոսաշրջիկների թիվը կազմել է ավելի քան 405 հազար մարդ՝ նախորդ տարվա 338 հազարի դիմաց, կամ աճը կազմել է 19.8 %:

Մասնավոր միջոցներով իրականացված ներդրումային ծրագրեր

2017թ. մարզի 26 համայնքում (Ձորաղբյուր, Քանաքեռավան, Գառնի, Քասախ, Գեղարդ, Ծաղկաձոր, Հրազդան, Աբովյան, Նոր Հաճն, Կամարիս, Արզական, Նոր Գեղի, Գեղադիր, Վերին Պտղնի, Եղվարդ, Արամուս, Քարաշամբ, Գողթ, Հանքավան, Մեղրաձոր, Առինջ, Բալահովիտ, Ալախարս, Կարենիս, Արագյուղ, Զորավան) մեկնարկել է 105 ներդրումային ծրագիր՝ 63.3 մլրդ. դրամ արժեքով, որոնց իրականացման արդյունքում կստեղծվի 2622 աշխատատեղ: 30.12.2017թ. դրությամբ նշված ծրագրերի իրականացման համար արդեն ծախսվել է 48.3 մլրդ. դրամ, արդյունքում ստեղծվել է ավելի քան 1400 նոր աշխատատեղ: Ընդ որում 17.5 մլրդ. դրամ ներդրվել է արդյունաբերության, 12.9 մլրդ. դրամ՝ գյուղատնտեսության (ջերմոցներ, ինտենսիվ այգիներ, կոոպերատիվներ), 2.0 մլրդ. դրամ՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, 10.9 մլրդ. դրամ՝ զբոսաշրջության (հյուրանոցներ, հանգստի գոտիներ), 197.0 մլն. դրամ՝ էներգետիկայի ոլորտներում (արևային կայաններ, էներգախնայողական ծրագրեր), ինչպես նաև 3.9 մլրդ. դրամ՝ առևտրի և 890.0 մլն. դրամ՝ սպասարկման օբյեկտների կառուցման համար: Նշված 105 ծրագրերից ամբողջությամբ ավարտվել են 52-ը (գումարը՝ 22.6 մլրդ. դրամ), իսկ մնացած 53-ը կշարունակվեն 2018 թվականին:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ

<<Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին>> ՀՀ օրենքի 2017 թվականի հունիսի 9-ի փոփոխություններով 31 համայնքների(Բյուրեղավան, Ջրաբեր, Նուռնուս, Չարենցավան, Ալափարս, Արզական, Բջնի, Կարենիս, Ֆանտան, Եղվարդ, Արագյուղ, Բուժական, Չովունի, Չորավան, Սարալանջ, Մեղրաձոր, Աղավնաձոր, Արտավազ, Հանքավան, Մարմարիկ, Ակունք, Ջառ, Չովաշեն, Կապուտան, Կոտայք, Հատիս, Նոր գյուղ, Սևաբերդ, Ջրվեժ, Չովք, Չորաղբյուր) միավորմամբ կազմավորվել են 6 խոշորացված համայնքներ(Բյուրեղավան, Չարենցավան, Եղվարդ, Մեղրաձոր, Ակունք, Ջրվեժ):

2017 թվականի հունիսի 18-ին կազմակերպվել և անցկացվել են Նոր Հաճն, Պռոշյան համայնքների ղեկավարների, իսկ նոյեմբերի 5-ին՝ Բյուրեղավան, Չարենցավան, Եղվարդ, Մեղրաձոր, Ակունք, Ջրվեժ համայնքների ղեկավարների և ավագանիների անդամների ընտրություններ:

2017 թվականի հունվար-դեկտեմբեր ամիսների ընթացքում մարզպետն այցելել է մարզի բոլոր համայնքներ, ուսումնական և առողջապահական կազմակերպություններ, որոնց արդյունքում լուծվել են մի շարք համայնքային խնդիրներ և հարցեր:

2017 թվականին վարչության կողմից նախապատրաստվել են մարզպետի 38 որոշումների նախագծեր:

Մարզպետարանի կողմից ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումների նախագծերի վերաբերյալ ներկայացվել են առաջարկություններ:

I. Տեղական ինքնակառավարում

Համայնքի ավագանու որոշումներ

<<Տեղական ինքնակառավարման մասին>> ՀՀ օրենքի համաձայն մարզի համայնքներում 2017 թվականի ընթացքում կայացվել են ավագանու՝ 2989, համայնքի ղեկավարի՝ 10307 որոշումներ:

Մարզպետարանի այլ ստորաբաժանումների հետ համատեղ կատարվել է ավագանիների և համայնքների ղեկավարների որոշումների իրավական հսկողություն, որոնց արդյունքներով ոչ իրավաչափ որոշումների վերաբերյալ 278 գրություններ են ներկայացվել համայնքների ղեկավարներին: Արդյունքում նշված որոշումները համապատասխանեցվել են գործող օրենսդրության պահանջներին:

Համայնքապետարանների աշխատակազմերի քարտուղարներին և մասնագետներին պարբերաբար տրվել է մեթոդական խորհրդատվություն:

Վարչական հսկողություն

Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2017 թվականի հունվարի 12-ի՝ <<Վարչական հսկողության 2017 թվականի աշխատանքային ծրագիրը հաստատելու մասին>> N 5-Ա հրամանի համաձայն նախատեսվել և իրականացվել է վարչական հսկողություն մարզի 24 համայնքների ղեկավարների և ավագանիների 2014-2017 թթ. գործունեության նկատմամբ:

Հսկողության արձանագրությունները սահմանված կարգով տրվել են համայնքների ղեկավարներին և ներկայացվել ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն:

Մարզի խորհրդի նիստում կատարվել են վարչական հսկողության արդյունքների քննարկումներ:

Համայնքների կողմից ձեռնարկված միջոցառումների և կատարված աշխատանքների նկատմամբ իրականացվել է վերահսկողություն:

Վարչական հսկողության արդյունքներով արձանագրված խախտումների և թերությունների շտկման նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների մասին տեղեկատվությունները ներկայացվել են ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն:

Վարչական հսկողության արդյունքները հրապարակվել են մարզպետարանի պաշտոնական ինտերնետային կայքում:

Առևտրի և ծառայությունների մատուցման բնագավառ

2017 թվականին համայնքներում իրականացվել է առևտրի և ծառայությունների ոլորտում տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունների իրականացման հսկողություն: Համայնքների ղեկավարների կողմից մարզպետարան ներկայացված եռամսյակային հաշվետվություններն ամփոփվել են և կիսամյակի կտրվածքով ներկայացվել ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն:

Մարզի համայնքներում 2017 թվականի հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ գործունեություն են իրականացրել 1675 առևտրի, 266 հանրային սննդի, 310 կենցաղային ծառայության օբյեկտներ: 2017 թվականի ընթացքում ստուգումներ են կատարվել 780 առևտրի, 108 հանրային սննդի, 48 կենցաղային ծառայության օբյեկտներում:

Համայնքային ծառայություն

Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարի կողմից հաստատված համայնքային ծառայության պաշտոնների անվանացանկերով մարզի 42 համայնքապետարանների աշխատակազմերի պաշտոնների անվանացանկերով հաստատվել է համայնքային ծառայության 496 պաշտոն, որոնցից զբաղեցված են 288-ը, թափուր են 208 հաստիքներ: 167 թափուր հաստիքներն առաջացել են 2017 թվականի նոյեմբերի 10-ից վերակազմակերպման արդյունքում խոշորացված Չարենցավան, Եղվարդ, Բյուրեղավան, Մեղրաձոր, Ակունք, Ջրվեժ համայնքապետարանների աշխատակազմերում: Առաջիկա մեկ ամսվա ընթացքում կհայտարարվեն մրցույթներ աշխատակազմերի համալրման նպատակով:

Համայնքային ծառայության թափուր պաշտոնների զբաղեցման համար 2017 թվականի ընթացքում հայտարարվել է 38 մրցույթ, որոնց արդյունքներով պաշտոնի են նշանակվել 28 անձ, 10 մրցույթներ չեն կայացել դիմորդներ չլինելու պատճառով:

Հերթական ատեստավորում են անցել 41 համայնքային ծառայողներ:

Հերթական վերապատրաստում են անցել 60 համայնքային ծառայողներ:

Կոտայքի մարզում համայնքային ծառայության թափուր պաշտոններ զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթների և համայնքային ծառայողների ատեստավորումների արդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվությունն ամփոփվել է և յուրաքանչյուր ամսին հաջորդող ամսի մինչև 5-ը ներկայացվել ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն:

Համայնքապետարանների աշխատակազմերում առկա համայնքային ծառայության թափուր պաշտոններն օրենքով սահմանված մրցութային կարգով համալրելու նպատակով հայտարարված

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Մարզում գործում են մարզպետարանի ենթակայության 90 հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ, որոնցից 59-ը՝ միջնակարգ, 30-ը՝ հիմնական, 1-ը՝ հատուկ /օժանդակ/ և ԿԳ նախարարության ենթակայության 11 ավագ դպրոց, մեկ կրթահամալիր /Աբովյանի /, 5 արհեստագործական ուսումնարան, ինչպես նաև 6 քոլեջ և մեկ ոչ պետական բուհ /Հրազդանի հումանիտար ինստիտուտ/: 102 հանրակրթական ուսումնական հաստատություններից 38-ը քաղաքային են, 64-ը՝ գյուղական:

Մարզային ենթակայության հանրակրթական դպրոցներում սովորում են 32247 աշակերտ, իսկ առաջին դասարան են հաճախում 3788 աշակերտ:

2016-2017 ուսումնական տարում 9-րդ դասարանն ավարտել են 2750 աշակերտներ, իսկ 12-րդ դասարանը՝ 1700:

Դասարանի միջին խտությունը մարզային ենթակայության հանրակրթական դպրոցներում կազմում է շուրջ 21,5 աշակերտ:

Աշակերտ-ուսուցիչ հարաբերակցությունը մարզի դպրոցներում 11,3 է/ հանրապետական միջինը կազմում է 9,4 /:

Մարզի պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում աշխատում են շուրջ 3070 ուսուցիչներ: Ռեսուրսների միջին ծանրաբեռնվածությունը կազմել է 15,6 դասաժամ: Նոր ուսումնական տարում ծանրաբեռնվածությունը մի փոքր կբարձրանա և կկազմի շուրջ 16 ժամ/օտար լեզուների կիսվող դասաժամերի հաշվին /: Միջին դրույքաչափը /22 դասաժամ / մարզում կազմել է 123 հազար դրամ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում հետևողական վերահսկողության է իրականացվել կրթական հաստատություններում իրականացվող գնումների օրինականության, տնօրենների կողմից սովորողների ընդունելության, ուսուցչի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթի օրինակելի կարգերի և այլ նորմատիվ փաստաթղթերի դրույթների պահանջների կատարման ուղղությամբ: Այդ նպատակով իրականացվել են շրջայցեր, ինչպես նաև համակողմանի ուսումնասիրություններ:

Եթե չորս տարվա ընթացքում տարակարգ ունեին ընդամենը 33 ուսուցիչներ, ապա հաշվետու տարում նման որակավորում ստացել են 44-ը:

Այս տարի առարկայական օլիմպիադաների հանրապետական փուլում մեր դպրոցականների նվաճած 20 դիպլոմներից երեքը 1-ին կարգի են, վեցը՝ երկրորդ, 11-ը՝ 3-րդ կարգի: Գովասանագրերի թիվը նույնպես 11 է:

Կրթության որակի և մակարդակի կարևոր չափանիշ է նաև պետական ավարտական և ընդունելության միասնական քննությունների ժամանակ շրջանավարտների, հատկապես՝ դիմորդների ստացած գնահատականները: Այս տարվա 1700 շրջանավարտներից միասնական քննություն են հանձնել 778 -ը, որոնց շուրջ 98 տոկոսը ընդունվել են բուհեր:

Մարզային ենթակայության ուսումնական հաստատություններից հիմնանորոգված են 38-ը, մասնակի՝ 27-ը, իսկ մնացած 26-ը վերանորոգման կարիք ունեն:

Մարզային ենթակայության ուսումնական հաստատություններում լոկալ ջեռուցմամբ ապահովված են 90 դպրոցներից 74-ը, իսկ 16-ը ջեռուցվում են էլեկտրական ջեռուցիչներով և վառարաններով:

Մարզում գործում են 53 նախադպրոցական հաստատություններ, որոնցից 25-ը հիմնովին վերանորոգված են:

Մարզի 11 հանրակրթական հաստատություններում 161 աշակերտներ ստացել են ներառական կրթություն: 2017 թվականին վկայագրված են կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող 135 երեխաներ:

«Կառավարության և ՄԱԿ-ի «Պարենի համաշխարհային ծրագրի» կողմից իրականացվող «Դպրոցական սնունդ» ներդրումային ծրագրով մարզի 47 դպրոցների 8882 աշակերտ ապահովվել է ամենօրյա տաք սնունդով:

«Կառավարության սույն թվականի օգոստոսի 24-ի որոշմամբ օպտիմալացվել է մարզի Զովաշենի հիմնական դպրոցը, որը միաձուլվել է Հատիսի դպրոցին, իսկ Փյունիկի դպրոցը՝ Արտավազի դպրոցին կմիաձուլվի ս/թ հունիսի 1-ին:

ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ՍՊՈՐՏ

Մշակույթ

Մարզում գործում են 23 երաժշտական, արվեստի և գեղարվեստի դպրոցներ, 5 թանգարաններ, 1 թատրոն, 2 մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ, 67 գրադարաններ, 52 մշակույթի տներ և ակումբներ, 1 պատկերասրահ, 2 երաժշտական և 1 գեղարվեստի ստուդիաներ:

Գեղարվեստական կրթության հաստատություններում սովորում են **4178** աշակերտներ, աշխատում են **471** մանկավարժներ:

Տարվա ընթացքում, մշակութային միջոցառումների մարզային ծրագրի համաձայն, կազմակերպվել և իրականացվել են «Կետական ու ազգային-եկեղեցական տոներին և հիշատակի օրերին, ինչպես նաև ժողովրդական ավանդույթների և ծեսերի պահպանմանը, դեկորատիվ կիրառական և ժամանակակից արվեստի տարբեր ճյուղերի զարգացմանը նվիրված զանազան միջոցառումներ՝ ասմունքի, էպոսասացության, երգի ու պարի մրցույթ-փառատոներ, ցուցահանդեսներ, հայրենաճանաչողական արշավներ և ուխտագնացություններ:

Կազմակերպվել են նաև հայ մշակույթի և արվեստի, հասարակական-քաղաքական ականավոր գործիչների հորեյաններին նվիրված «Մեր մեծերը» խորագրով մի շարք միջոցառումներ՝ դասախոսություններ, զրույցներ, գրական-երաժշտական ցերեկույթներ, քննարկումներ, բաց դասեր:

Սփյուռքի երիտասարդների Հայաստան այցելությունների «Արի տուն» ծրագրի շրջանակներում մարզի մի շարք համայնքներում հյուրընկալվել են սփյուռքահայ երիտասարդներ, որոնց համար կազմակերպվել են մշակութային, ժամանցային միջոցառումներ և հայրենագիտական-ճանաչողական էքսկուրսիաներ:

Ասմունքի հանրապետական մանկապատանեկան 10-րդ մրցույթ-փառատոնի եզրափակիչ փուլում մարզի դպրոցականները արժանացել են մեկ՝ 1-ին և երկու՝ խրախուսական մրցանակների: Մարզի ներկայացուցիչները տարբեր կարգի մրցանակներ են շահել նաև հեքիաթասացության և էպոսասացության հանրապետական մրցույթ-փառատոններում: «Հայ ասպետ - 2017» եթերաշրջանի հեռուստախաղի եզրափակիչ փուլում, ավագ տարիքային խմբում հաղթող է ճանաչվել Չարենցավանի ավագ դպրոցի թիմը:

Շարունակվել է մարզի երաժշտական և արվեստի դպրոցներում «Ազգային, լարային և փողային նվագարանների ուսուցման գծով ուսման վարձավճարի փոխհատուցման» պետական ծրագրի իրականացումը: Մարզի 16 դպրոցներ **253** աշակերտի ուսուցման համար 2017 թվականին ստացել են **67484.0 մլն.** դրամ: Վերահսկվել է ընդունելության և ավարտական

քննությունների ընթացքը, մշակվել և ՀՀ մշակույթի նախարարություն է ներկայացվել նոր ուսումնական տարվա անվճար տեղերի պահանջը:

Սպորտ

Մարզում գործում են 15 մանկապատանեկան մարզադպրոցներ, որոնցից 2-ը մարզային ենթակայության, 2-ը՝ «Սևան գյուղական մարզական ընկերության», 6-ը՝ համայնքային և 4-ը՝ հանրապետական ենթակայության: Մարզադպրոցներում գործում են հետևյալ խմբերը. հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբշամարտ, բռնցքամարտ, ձյուդո, սամբո, ծանրամարտ, դահուկային սպորտ, շախմատ, ֆուտբոլ, հանդբոլ, արևելյան մարտարվեստ մարզաձևերից: Մարզադպրոցներում և մարզական ակումբներում աշխատում են **134 մարզիչներ, պարապոլ սաների թիվը 5520 է:**

Կազմակերպվել են բազմաթիվ մրցաշարեր՝ ՀՀ դպրոցականների 26-րդ մարզական խաղեր, ՀՀ «Ազգային ժողովի գավաթի խաղարկության» մրցումներ, ՀՀ դպրոցականների շախմատի օլիմպիադայի տարածաշրջանային և մարզային մրցումներ: Մարզպետի հովանու ներքո կազմակերպվել և անցկացվել են 2017թ. շախմատի պատանեկան մարզային առաջնությունը:

Մարզի ութ համայնքներում մարզպետարանի համակարգմամբ անցկացվել են մարզական փառատոներ/ Հանրապետական եզրափակիչ փուլում Բյուրեղավան քաղաքը գրավել է երկրորդ տեղը/, Սահմանված կարգով և նախատեսված ժամկետներում մարզում անցկացվել են նաև նախազորակոչային և զորակոչային տարիքի երիտասարդության ռազմամարզական խաղեր, սպորտլանդիաներ, ՀՀ նախագահի մրցանակի համար «Հավագույն մարզական ընտանիք» մրցույթի, «Հավագույն մարզական բակ»/ Աբովյան քաղաքի ստուգատեսի համայնքային և մարզային փուլերը:

«Հավագույն մարզական ընտանիք» մրցույթի մարզային փուլին մասնակցել են 72, համայնքային փուլերին՝ 196 ընտանիքներ: Մրցույթի եզրափակիչ փուլին մասնակցել են հաշմանդամություն ունեցող 3 մարզական ընտանիքներ:

Մարզը ընդհանուր թիմային հաշվարկով գրավել է երկրորդ տեղը՝ արժանանալով ՀՀ Նախագահի գավաթին:

ՀՀ Նախագահի մրցանակի համար «Հաշմանդամություն ունեցող լավագույն մարզիկ» մրցույթի հանրապետական փուլին մասնակցել են 8 մարզիկներ:

Շարունակվում է Չարենցավանի համայնքային ենթակայության մանկապատանեկան մարզադպրոցի նոր շենքի կառուցումը:

Միջազգային պատասխանատու մարզական ստուգատեսներում մարզի ներկայացուցիչները արժանացել են տարբեր կարգի մեդալների և գավաթների.

Էմիլ Ամիրջատյանը/Հրազդան/ դարձել է բազկամարտի Եվրոպայի առաջնության չեմպիոն, Վաչիկ Վարդանյանը/Եղվարդ/ մարտական սամբոյի աշխարհի առաջնությունում դարձել է փոխչեմպիոն: Աննա Մկրտչյանը դարձել է սամբոյի Աշխարհի ու Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունների փոխչեմպիոն: Քասախի ծանրամարտի մարզադպրոցի չորս սաներ Աշխարհի մինչև 23 տարեկանների և Եվրոպայի պատանեկան ու երիտասարդական առաջնություններում գրավել են մրցանակային տեղեր:

Հաշվետու տարում կարևոր ուշադրություն է դարձվել երիտասարդության խնդիրներին առնչվող մարզային նշանակության ծրագրերի մշակմանը և իրականացմանը: Կազմակերպվել է «Բազե Կոտայք» մարզային երիտասարդական հավաք, որին

մասնակցել են մարզի 27 համայնքները ներկայացնող 18-30 տարեկան ավելի քան 190 երիտասարդներ:

«Սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության կողմից անցկացվող «Լավագույն երիտասարդական մայրաքաղաք» -2017 մրցույթի հանրապետական փուլի հաղթող Չարենցավան համայնքում կազմակերպվել են բազմաթիվ մարզային և հանրապետական նշանակության միջոցառումներ:

Տարվա ընթացքում երիտասարդական և ուսանողական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների, «Սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության ներկայացուցիչների մասնակցությամբ կազմակերպվել են քննարկումներ Հայաստանի Հանրապետության «Երիտասարդական պետական քաղաքականության 2018-2025թթ. ռազմավարության» վերաբերյալ:

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆ

	2016թ.	2017թ.	դինամիկան
• Նպաստառու ընտանիքներ -	9459	9055	-404
• Կենսաթոշակառուներ -	40830	40855	25
• Գործազուրկներ -	8491	8951	460

Նպաստառու ընտանիքների թվի հաշվարկով աղքատության մակարդակը մարզում կազմում է շուրջ 21%, սակայն տարբեր հաշվարկներով աղքատության մակարդակը հասնում է մինչև 35 %, որից ծայրահեղ աղքատ են համարվում 2.5 %:

ԽՍՀՄ բանկերում ունեցած ավանդների փոխհատուցում է տրամադրվում մինչև 1931թ. դեկտեմբերի 31-ը ծնված անձանց և հաշմանդամ դարձած ազատամարտիկներին ու զինծառայողներին: Տարեսկզբից մինչև այժմ 267 ընտանիքի տրամադրվել է ավանդների փոխհատուցման գումար շուրջ 47.1 մլն.դրամ:

Տնտեսապես ակտիվ բնակչությունը մարզում հաշվարկվում է շուրջ 125 հազ.մարդ, չգրանցված գործազրկությունը կազմում է 23 % /28750մարդ/:

2003-2017թ. բնակարանային ապահովման նպատակով աջակցություն են ստացել մարզի զոհված և հաշմանդամ դարձած 234 անապահով զինծառայողների ընտանիքներ: Դեռևս բնակարանի բարելավման կարիք ունեն 217 զոհված/78/ ու վիրավոր/139/ ազատամարտիկների ընտանիքներ: «Նախագահի հանձնարարականի համաձայն մարզի զոհված անօթևան և 1-ին խմբի հաշմանդամ զինծառայողների ընտանիքներ /15 ընտանիք/ առաջնահերթ կարգով պետք է ապահովվեն բնակարաններով: Դեկտեմբերի 20-ի դրությամբ 7 ընտանիքի տրամադրվել է ԲԳՎ/բնակարանի գնման վկայագիր/:

Չարենցավան և Եղվարդ քաղաքներում գործում են ինտեգրված սոցիալական ծառայությունները, որոնք ամբողջությամբ վերանորոգված են և ապահովված աշխատանքային ու կոմունալ բոլոր հարմարություններով:

2018 թվականի երկրորդ կիսամյակից Հրազդան քաղաքում նույնպես կգործի ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համալիր մասնաշենքը: Արովյան քաղաքում ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների տեղակայումը գտնվում է նախապատրաստական փուլում:

« Կառավարության 23.07.2015թ. թիվ 828-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով հաստատված քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթեր չունեցող համայնքներից ստացվել են թվով 14 միավոր հողամասերի գործառնական նշանակության փոփոխության առաջարկություններ, որոնցից 12-ը ստացել են մարզպետի համաձայնությունը և դրանց սահմանված կարգով տրվել է համապատասխան ընթացք, իսկ 2 առաջարկներ վերադարձվել են լրամշակման՝ դրանցում առկա թերությունները վերացնելու նպատակով:

2017թ. ընթացքում « Կառավարության 17.09.2009թ. թիվ 1066-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի համաձայն մարզային համապատասխան հանձնաժողովում քննարկվել են մարզի Հրազդան համայնքում գտնվող 3 միավոր գյուղատնտեսական բարձրարժեք հողատեսքերը ավելի ցածր արժեքի փոխանցելու վերաբերյալ տրվել է դրական եզրակացություն:

2017թ. ընթացքում բաժինը ստացել և սահմանված կարգով ընթացք է տրվել թվով 1551 գրությունների և նամակների, որից 72-ը քաղաքացիներից:

Մարզային հողային պետական տեսչության առաջնահերթ նպատակն ենք համարում հողային օրենսդրության պահանջների խախտումների կանխարգելումը, համայնքների ղեկավարներին մեթոդական աջակցություն ցուցաբերելը, ինչպես նաև հայտնաբերված խախտումների նկատմամբ խիստ վերաբերմունքի դրսևորումը, համաձայն որի « Կոտայքի մարզի թվով 8 համայնքների ղեկավարների նկատմամբ 2017թ. ընթացքում կիրառվել են վարչական տույժեր 1.150.000,0 դրամ ընդհանուր գումարի չափով, որոնք ամբողջությամբ փոխանցվել են պետական գանձապետարանի համապատասխան հաշվին:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Մարզում գործում են 31587 գյուղացիական և գյուղացիական կոլեկտիվ տնտեսություններ:
Հիմնական գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունները 2016-2017թթ.

Մշակաբույսի անվանումը	տարածությունը հա			
	2016թ	2017թ	2017թ. 2016թ-ի նկատմամբ +/-	2017թ. 2016թ-ի նկատմամբ %
ընդամենը մարզում այդ թվում՝	19279,2	18968	-311,2	98,4
Հացահատիկ և ընդեղեն	13670,7	13329	-341,7	97,5
կարտոֆիլ	923	886	-37	96,0
բանջար	1264	1158	-106	91,6
տեխն. մշակաբույսեր	45	75	30	166,7

կերային մշակաբույսեր	3361,5	3520	158,5	104,7
----------------------	--------	------	-------	-------

2017թ. գարնանացանի համար գարու, եգիպտացորենի, առվույտի և կորնզանի արտադրության զարգացման ծրագրի շրջանակներում համայնքների 283 շահառուների կողմից վճարվել և ձեռք է բերվել 74.8 տ. գարնանացան գարու, 0.218 տ. առվույտի, 3.5տ գարնանացան ցորենի, 40.26տ կորնզանի. 0.584տ սիսեռի, 0.05տ եգիպտացորենի սերմացուներ, որոնցով կատարվել է համապատասխանաբար՝ 374 հա գարու, 18.72 հա առվույտի, 14 հա գարնանացան ցորենի, 36 հա կորնզանի, 4.5 հա սիսեռի, 2 հա եգիպտացորենի ցանք (պահանջարկը բավարարվել է):

Պետական աջակցության ծրագրերով 2017թ.-ին մարզին հատկացվել և ներկրվել է.

- ազոտական պարարտանյութ – 1900 տոննա (ներկրվել է 1856.75 տոննա, հավաքագրվել է 222.8 մլն. դրամ, պարտք չկա),

- կալիումական պարարտանյութ – 81.5 տոննա (ներկրվել է 30.8 տոննա – հավաքագրվել է 4326000 դրամ, պարտք չկա),

- ֆոսֆորական պարարտանյութ – 66 տոննա (ներկրվել է 30.7 տոննա – հավաքագրվել է 4298000 դրամ, պարտք չկա):

Գյուղացիական տնտեսությունների կողմից ներկայացված վճարունակ պահանջարկն ամբողջությամբ բավարարվել է, ծրագրից օգտվել են մարզի 57 համայնքների շուրջ 6001 շահառուներ:

Եթե գյուղատնտեսական տարին բնութագրելու լինենք, ապա այն կարելի է համարել անբարենպաստ, մասնավորապես՝ հացահատիկի արտադրության բնագավառում (անցած երկարատև և ցրտաշունչ ձմեռը որոշակի վնաս հասցրեց աշնանացան հացահատիկային մշակաբույսերին, առանձին գյուղացիական տնտեսություններ գարնանը ոչնչացված աշնանացանի ցանքերի վրա կատարեցին ենթացանք): Ընթացիկ տարում օպերատիվ տվյալներով արտադրվել է 27036 տոննա հացահատիկ /միջին բերքը կազմել է 20.7 ց/հա/, արտադրվել է նաև 27800 տոննա կարտոֆիլ, 25088 տոննա բանջարեղեն, 73000 տոննա պտուղ, կուտակվել է 35000 տոննա խոտ, 7000 տոննա ձիուտ:

<< գյուղատնտեսության նախարարության համապատասխան ծառայությունների կողմից իրականացված մոնիթորինգի արդյունքում գարնանը մարզի 45 համայնքներին հատկացվել է 1110.88կգ <<Ռոդիֆակում- Ս>> մկնասպան թունանյութ. 13886 հա-ի վրա կատարվել են պայքարի աշխատանքներ մկնանման կրծողների դեմ:

Մարզում գյուղատնտեսության կարևոր ճյուղերից է անասնապահությունը: Այստեղ կենտրոնացված է հանրապետության խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակի շուրջ 7.8%-ը (56.4 հազար գլուխ խ.ե.կ., որից 24.3 հազարը՝ կովեր), ոչխարների և այծերի՝ 5.8%-ը (43.1հազար գլուխ) և խոզերի՝ 10.1%-ը (20.3 հազար գլուխ):

2017 թվականի հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին արտադրվել է 7.1 հազար տոննա միս (կենդանի զանգվածով), ինչը 16.7 տոկոսով ավել է նախորդ տարվա առաջին կիսամյակում արտադրվածի համեմատ: Կաթի արտադրության ծավալն ավելացել է 1.0 տոկոսով կամ արտադրվել է 59.7 հազ. տոննա կաթ, ձվի արտադրության ծավալը հասել է 104.4 մլն. հատի, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշի համեմատ ավել է 3.2 տոկոսով:

Մարզում լուրջ առաջընթաց կա գործող անասնապահական մթերքների արտադրության վերամշակմամբ զբաղվող ձեռնարկությունների գործունեության բնագավառում, որոնց տեխնիկական

հագեցվածությունը տարեցտարի ավելանում և համապատասխանեցվում է միջազգային ստանդարտներին: Արտադրանքի աճի հետ մեկտեղ զգալի աշխատանքներ են տարվել որակյալ և մրցունակ ապրանքների արտադրության ուղղությամբ՝ մարզի մի շարք ընկերությունների որոշ ապրանքատեսակներ արտահանում և հաջողությամբ իրացնում են արտերկրում:

Մարզում դրական տեղաշարժերից առանձնապես կարևորվում է փակ գրունտի բանջարեղենի արտադրության ավելացումը: Ընդհանուր առմամբ ջերմոցների տարածքը 2017 թվականին կազմել է 71.4 հա, որից բանջարեղենի արտադրություն՝ 24.15 հա /Ձորաղբյուր, Նոր Գեղի, Արամուս/, ծաղիկի արտադրություն՝ 39.22 հա /Գողթ, Մայակովսկի/, ելակի արտադրություն՝ 8 հա /Նոր Գեղի, Ակունք/:

Պարբերական աճի միտում է նկատվում նաև տեխնիկական մշակաբույսերի (կտավիատ, ծխախոտ) ցանքերի նկատմամբ, որոնք 1 հա-ի հաշվով բարձր եկամուտ են ապահովում:

Չնայած մարզում հաշվառված է 826 տրակտոր, 83 հացահատիկահավաք կոմբայն, 351 տրակտորային կցասայլ, 120 տրակտորային խոտհնձիչ, 32 կերահավաք կոմբայն, 133 հավաքիչ-մամլիչ և այլ գյուղատնտեսական տեխնիկա, սակայն դրանց սարքինության մակարդակը միջինը կազմում է շուրջ 85.0%՝ հանրապետական միջինի՝ 82.0 %-ի համեմատ: 2017 թվականի սեպտեմբերի 8-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության լիզինգի պետական աջակցության ծրագրի շրջանակներում Զառ, Պոռոշյան, Զորավան, Արզական, Սոլակ, Հրազդան համայնքների շահառուների կողմից ձեռք է բերվել 8 միավոր գյուղատնտեսական տեխնիկա (<<Բելառուս>> անիվավոր տրակտոր) և 11 միավոր գյուղգործիք (խոտհնձիչ, սրսկիչ, հողաֆրեզ, քարհավաք):

2012-2017թթ. մարզ ներկրված պարարտանյութերի, սերմերի և դիզվառելիքի գումարները ամբողջությամբ հավաքագրվել են, պարտքեր չկան:

2017թ. ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրից օգտվելու համար Կոտայքի գյուղատնտեսության աջակցության մարզային կենտրոն է ներկայացվել 605 հայտ, որից 17 խումբ անցել են դասընթացներ. հավաստագիր են ստացել 329 շահառուներ:

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Բնապահպանական առումով մարզում առաջնային խնդիր են մնում թափոնների տեղադրման, աղբահանության և աղբավայրերի չկանոնակարգված օգտագործման, ինչպես նաև միջպետական և հանրապետական ճանապարհամերձ տարածքներում սանիտարական մաքրման հարցերը: Մարզում կան 10 հիմնական աղբավայրեր, որոնցից 4 խոշորները շահագործվում են Հրազդան, Աբովյան, Եղվարդ, Չարենցավան համայնքների կողմից:

Ընթացքի մեջ է <<Կոտայքի և Գեղարքունիքի մարզերի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարում>> ծրագրով աղբավայրի նախագծման աշխատանքները: Նախատեսվում է Հայաստանում կառուցել եվրոպական չափանիշներին համապատասխան առաջին տարածաշրջանային աղբավայրը, որը տեղակայված կլինի մարզի Հրազդան քաղաքի վարչական տարածքում և էապես կնպաստի հատկապես քաղաքային համայնքերի աղբահանության աշխատանքները պատշաճ մակարդակով կազմակերպելու համար:

2017 թվականի գարնանը կատարվել է մարզի 184 աղբանոցների և աղբավայրերի գույքագրման և անձնագրավորման գործընթաց, որից հետո իրականացվել է նրանց փակմանն ուղղված աշխատանքներ: Արդյունքում՝ նոյեմբեր ամսվա դրությամբ փակվել են 166-ը, իսկ 8-ի /բացի հիմնական 10 աղբավայրերից/ փակման աշխատանքները կիրականացվեն ՀՀ կառավարության կողմից տրամադրվող համապատասխան ֆինանսական միջոցների հաշվին:

Հաշվի առնելով, որ մարզի ջրային ավազանների աղտոտվածության հիմնական աղբյուրը կենցաղային կեղտաջրերն են, անհրաժեշտ է ապահովել կեղտաջրերի մաքրման կենսաբանական ինքնավար / լուկա/ համակարգերի կիրառումը: Մաքրման կայանների բացակայության պատճառով կեղտաջրերը վերջնականապես լցվում են գետերը և Աղբյուրակի ջրամբար: Հատկապես մտահոգիչ է Քաղսիի նախկին մաքրման կայանի տեղում նոր մաքրման կայանի կառուցումը, որը հատկապես կարևորվում է Հրազդանի տարածաշրջանի համար:

Մարզը հարուստ է օգտակար հանածոների՝ նեֆելինային սիենիտների, ոսկու, պղինձ-մոլիբդենի, բազալտի, լիթոիդային պեմզայի, մարմարի, գրանիտի, հրաբխային խարամի, հանքավայրերով: 2017 թվականի դրությամբ մարզում տրվել են 60 հանքավայրերի շահագործման թույլտվություններ, որոնք պատկանում են 47 տնտեսվարող սուբյեկտների և գտնվում են 20 համայքների վարչական տարածքներում: Դրանցից տարվա ընթացքում շահագործվել են 33-ը, 11-ը չեն շահագործվում պահանջարկ և հնարավորություններ չունենալու պատճառով, իսկ մնացածը գտնվում են փաստաթղթային ձևակերպումների փուլում: Առկա են հանքային ջրերի 3 խոշոր հանքավայրեր՝ Բջնի, Արզնի և Հանքավան, որոնցից առաջին երկուսը շահագործվում են թերբեռնվածությամբ: Քիչ չեն նաև քաղցրահամ ջրերի /Կաթնաղբյուր, Գառնի, Արզական, Մաքրավան, Գյումուշ, Ալափարս, Նուռնուս/ աղբյուրները, որոնցից օգտվում են ինչպես մարզի բնակավայրերը, այնպես էլ Երևան քաղաքը: Ըստ գույքագրման տվյալների մարզում առկա են 440 բնաղբյուրներ և 200-ից ավելի խորքային հորեր: Մարզը մեծ ներուժ ունի քաղցրահամ ջրեր շահագործելու նպատակներով օգտագործելու և համաշխարհային շուկա դուրս գալու համար:

Կոտայքի մարզում անտառները զբաղեցնում են տարածքի շուրջ 11 տոկոսը / 22761 հա/, որը համեմատական է հանրապետության միջինին: Դրանք ունեն հողապաշտպան, ջրապաշտպան և կլիմայակարգավորիչ նշանակություն, ինչպես նաև աչքի են ընկնում հարուստ կենսաբազմազանությամբ, որը մեծ հնարավորություններ է տալիս արտադրություններ հիմնելու համար: Մարզի անտառները լուրջ բարեփոխումների կարիք ունեն, պետական բյուջեից տրվող սահմանափակ միջոցները հնարավորություն չեն տալիս բավարար մակարդակով կատարելու անտառվերականգնման աշխատանքներ:

2017 թվականի աշնանը պետ բյուջեի միջոցներով Հրազդանի անտառային տարածքներում 100 հա-ի վրա իրականացվել է բնաշվային վերածի օժանդակման աշխատանքներ, որը էականորեն կնպաստի նախկինում հատված տարածքներում անտառի արագ վերականգնմանը: Վերջին տարիներին իրականացված հետևողական աշխատանքների շնորհիվ նվազել են ապօրինի անտառահատումները, արձանագրվել են ընդամենը 10 անտառխախտման դեպքեր, հատվել են թվով 167 ծառեր:

<<Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին>> ՀՀ օրենքի շրջանակներում 2018 թվականին մարզի Չարենցավան /լուսավորություն/ և Ծաղկաձոր /ծառատունկ/ համայնքներում կիրականացվեն բնապահպանական ծրագրեր:

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌ

Քաղաքաշինության բնագավառ

ՀՀ Կոտայքի մարզին պետական բյուջեից շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների համար հատկացվել է 550,0 մլն դրամ: Մրցույթների արդյունքում կնքվել են 373,9 մլն.դրամի պայմանագրեր, տնտեսվել է 176,1 մլն.դրամ:

- մարզի 24 համայնքներ ունեն գլխավոր հատակագծեր, 10 համայնքների գլխավոր հատակագծերը մշակման փուլում են: Առաջնահերթ լուծում պահանջվող խնդիրներից է մարզի 33 համայնքների գլխավոր հատակագծերի մշակումը:

Կոտայքի մարզի համայնքներում վարչական հսկողություն իրականացնելու մասին N 266-Ա որոշմամբ աշխատանքային խմբի հետ, համաձայն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2013 թվականի դեկտեմբերի 4-ի N 371-Ն հրամանի հարցաշարի, քաղաքաշինության, տրանսպորտի և կապի բնագավառներում վարչական հսկողություն է իրականացվել մարզի 2 քաղաքային և 22 գյուղական համայնքներում:

Բնակարանային և ենթակառուցվածքների գործունեության բնագավառ

2017 թվականի ընթացքում մշտապես աշխատանքներ են տարվել ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի, «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի և համայնքների հետ՝ մարզի ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգում առկա խնդիրների կարգավորման ուղղությամբ:

2017 թվականին պետական բյուջեից հատկացված գումարներով մարզի համայնքներում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

- Նոր Հաճն և Չարենցավան համայնքների բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում:
- Հրազդան համայնքի որոշ բարձրահարկ շենքերի վերելակների վերանորոգում:
- Քասախ և Արամուս համայնքների նոր թաղամասերի գազիֆիկացում:
- Լեռնանիստ և Սուլակ համայնքների փողոցային լուսավորության անցկացում:
- Աբովյան համայնքի արտաքին ջրահեռացման համակարգի կառուցում:

Կատարվել են մարզի Բյուրեղավան, Ջառ, Նոր Գյուղ, Արգել, Քանաքեռավան, Պոռշյան, Հրազդան, Նոր Գեղի և Քասախ համայնքների աղբավայրերի փակման և մաքրման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքները՝ 300.000 ՀՀ դրամի չափով:

Ընթացքի մեջ է Հրազդան քաղաքում աղբավայրի կառուցմանն ուղղված «Կոտայքի և Գեղարքունիքի մարզերի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարում» ծրագիրը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում բնակարանային և ենթակառուցվածքների գործունեության բաժնին է հասցեագրվել 728 գրություններ և 24 դիմում-բողոքներ քաղաքացիների կողմից, որոնց սահմանված ժամկետներում տրվել են պատասխաններ:

Բնակարանային և ենթակառուցվածքների գործունեության ոլորտում առաջնահերթ լուծում

պահանջող խնդիրներից կարևորվում են հետևյալները.

- ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներհամայնքային ցանցի մաշվածությունը,
- կոյուղու մաքրման կայանների բացակայությունը,
- գերեզմանատների հատակագծերի բացակայությունը,
- բազմաբնակարան բնակելի շենքերի վերելակների, տանիքների և կոմունիկացիաների վերանորոգումը:

Տրանսպորտի և ճանապարհաշինության բնագավառ

Մարզում ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոճանապարհային ցանցի երկարությունը կազմում է 581.28 կմ, որից միջպետական նշանակության՝ 56.18 կմ, հանրապետական նշանակության՝ 274.8կմ և տեղական նշանակության՝ 250.3կմ:

ՀՀ 2017 թվականի պետական բյուջեի միջոցներից մարզի միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների ամառային և ձմեռային ընթացիկ պահպանության աշխատանքների իրականացման նպատակով իրականացվել են 489,0 մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում ամառային պահպանման համար 383.1մլն. և ձմեռային պահպանման համար 105.9մլն դրամ: Նշված ծրագրի շրջանակներում ՀՀ տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարության պատվիրատվությամբ իրականացվել է ճանապարհների 332.8 կմ ձմեռային և 284.4 կմ ամառային ընթացիկ պահպանման աշխատանքներ:

ՀՀ Կոտայքի մարզային /տեղական/ նշանակության ավտոճանապարհների ամառային և ձմեռային ընթացիկ պահպանման նպատակով 2017 թվականին ՀՀ պետական բյուջեով հատկացվել է 106.4 մլն դրամ: Հատկացված գումարի շրջանակներում հնարավոր է եղել Կոտայքի մարզպետարանի պատվիրատվությամբ իրականացնել ճանապարհների 100.2 կմ ամառային և 129.4 կմ ձմեռային ընթացիկ պահպանման աշխատանքներ:

Մարզի համայնքներում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների կարգավորման նպատակով 2017 թվականին ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցներով իրականացվել են Առինջ և Նոր Երզնկա համայնքների փողոցների ասֆալտապատման աշխատանքները:

2017 թվականին ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով իրականացվել են.

- Զրառատ-Մեղրաձոր-Հանքավան ճանապարհի 1-ին կմ-ի վթարված կամրջի վերանորոգում – 51.0մլն. դրամ,
- Երևան-Սևան-Իջևան-Ադերբեջանի սահման մայրուղու 28 կմ հատվածի վերանորոգում՝ 2.8 միլիարդ դրամ և 43-րդ կմ-ի վթարված կամրջի վերանորոգում՝ 70.0 մլն դրամ:

«Կենսական նշանակության ճանապարհացանցի բարելավում» վարկային ծրագրով 2016 թվականին սկսվել և 2017թ-ին ավարտվել են <1-Հրազդան-Հ55(Հրազդանի կենտրոնական ճանապարհ) 3կմ հատվածի հիմնանորոգումը՝ 905,0 մլն դրամով և Հ6-Նոր Գեղի-Արգել-Արզական-Հրազդան ավտոճանապարհի 13 կմ հատվածի հիմնանորոգումը՝ 2,6 մլրդ. դրամով:

Ընդհանուր առմամբ 2017 թվականին մարզում ճանապարհաշինության և ճանապարհների պահպանման նպատակով աշխատանքներ են իրականացվել հետևյալ ուղղություններով.

Հանրապետական ճանապարհների պահպանում	489,0 մլն դրամ
Մարզային ճանապարհների պահպանում	106.4 մլն դրամ
Համայնքներում առաջնահերթ խնդիրների կարգավորում	27.5 մլն դրամ
Միջպետական և հանրապետական ճանապարհների հիմնանորոգում	6.426 մլրդ դրամ
Ընդհանուրը	7.049 մլրդ դրամ

Մարզի բնակավայրերը այլ մարզերի հետ կապվում են գործող 17 միջմարզային երթուղիների միջոցով, որոնց աշխատանքները կազմակերպում է ՀՀ տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարությունը:

Տրանսպորտի բնագավառում մարզպետարանի կողմից կազմակերպվել են ներմարզային 36 ավտոբուսային և միկրոավտոբուսային երթուղիներ, իսկ մարզի 3 քաղաքներում (Հրազդան, Աբովյան, Եղվարդ) գործում են ներհամայնքային 6 երթուղիներ:

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐ

2017 թվականի ընթացքում կատարվել են մարզպետարանի կողմից իրականացվող նախաձեռնությունների, աշխատանքային խորհրդակցությունների, հանդիպումների ու

պաշտոններ և 8-ը տեխնիկական սպասարկում իրականացնող անձնակազմի պաշտոններ: Պաշտոնի է նշանակվել 1 անձ՝ հայեցողական պաշտոնում: Պաշտոնից ազատվել 1 անձ՝ հայեցողական պաշտոնից:

Քաղաքացիական ծառայություն

ՀՀ Կոտայքի մարզպետարանի աշխատակազմի քաղաքացիական ծառայության պաշտոնների անվանացանկում առկա են քաղաքացիական ծառայության 120 պաշտոններ, որից 6-ը թափուր են: Կայացել են քաղաքացիական ծառայության թափուր պաշտոններ զբաղեցնելու համար 3 մրցույթներ, որից 2-ը՝ ՀՀ ՔԾԽ-ում: Պաշտոնի են նշանակվել 4 քաղաքացիական ծառայողներ՝ 2-ը մրցութային, 2-ը՝ արտամրցութային կարգով: 3 քաղաքացիական ծառայողի պաշտոնավարման ժամկետը երկարաձգվել է մեկ տարի ժամկետով: Պաշտոններից ազատվել են 7 քաղաքացիական ծառայողներ, որից 3-ը անձնական դիմումի, 2-ը՝ «Քաղաքացիական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ժգ» կետի (քաղաքացիական ծառայության պաշտոն զբաղեցնելու՝ սույն օրենքով սահմանված առավելագույն տարիքը լրանալը, իսկ աշխատակազմի ղեկավարի պաշտոնն զբաղեցնելու՝ սույն օրենքով սահմանված ժամկետը լրանալը) և 2-ը՝ «Քաղաքացիական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասի «իբ» կետի (սույն օրենքի 12²-րդ հոդվածի 1-ին կետով սահմանված արտամրցութային կարգով քաղաքացիական ծառայության թափուր պաշտոնին նշանակելը) համաձայն: Վերապատրաստվել են 42 քաղաքացիական ծառայողներ: Քաղաքացիական ծառայության դասային աստիճաններ են շնորհվել 3, իսկ առավելագույն դասային աստիճաններ՝ 10 քաղաքացիական ծառայողների: Քաղաքացիական ծառայության ժամանակավոր թափուր պաշտոն զբաղեցնելու համար կնքվել է 7 ժամկետային աշխատանքային պայմանագիր, լուծվել է 4-ը:

Առողջապահական բաժնետիրական ընկերություններ և պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ

ՀՀ Կոտայքի մարզպետարանի ենթակայությամբ գործում են 8 առողջապահական ընկերություններ և 27 առողջապահական պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ: Թափուր են 13 առողջապահական պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և 2 առողջապահական բաժնետիրական ընկերության տնօրենների պաշտոններ: Ազատվել են 3 առողջապահական պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և 2 առողջապահական բաժնետիրական ընկերության տնօրեններ: 1 առողջապահական բաժնետիրական ընկերության տնօրեն ենթարկվել է կարգապահական պատասխանատվության՝ «Խիստ նկատողություն» կարգապահական տույժի:

Կրթական, մշակութային և մարզական պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ

ՀՀ Կոտայքի մարզպետարանի ենթակայությամբ գործում են 94 պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ, որից՝ 1 մշակույթի կենտրոն, 2 մարզադպրոցներ, 59 միջնակարգ դպրոցներ, 31 հիմնական դպրոցներ և 1 հատուկ (օժանդակ) դպրոց: Թափուր է 2 պետական ոչ առևտրային կազմակերպության տնօրենի պաշտոն: Նշանակվել են 42 պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների տնօրեններ: Ազատվել է 16 պետական ոչ առևտրային կազմակերպության տնօրեն՝ աշխատանքային պայմանագրերի գործողության ժամկետները լրանալու կապակցությամբ: 11 պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների տնօրեններ ենթարկվել են կարգապահական պատասխանատվության՝ 2-ը՝ «Խիստ նկատողություն» և 9-ը՝ «Նկատողություն» կարգապահական

տույժի: Կայացել է 1 մարզական պետական ոչ առևտրային կազմակերպության տնօրենի թափուր պաշտոն զբաղեցնելու համար մրցույթ:

Պաշտոնի է նշանակվել 1 մարզական պետական ոչ առևտրային կազմակերպության տնօրեն:

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Ստուգանշվել են Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզպետի 299 որոշումներ, 209 կարգադրություններ, աշխատակազմի ղեկավարի 283 հրամաններ: ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015թ. նոյեմբերի 6-ի N1167-Ն հրամանի համաձայն մարզպետի թվով 508 իրավական ակտեր սահմանված կարգով առաքվել են ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն՝ իրավաչափության ուսումնասիրման համար, որոնց վերաբերյալ որևէ դիտողություն չի արձանագրվել:

Ուսումնասիրվել են Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզի 67 համայնքների ավագանիների 2988 և համայնքների ղեկավարների 10307 որոշումներ՝ արձանագրված թերությունների վերաբերյալ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելով դրանք գործող օրենսդրությանը համապատասխանեցնելու վերաբերյալ: